

Manā sirdī nav skaudības

● Lai vai kādi «vēji» pāri pūtuši, mēs vienmēr esam lasījuši «Novadnieku», saka galvenās balvas ieguvēji Veronika un Vladislavs Jaundzemi (centrā). «Whirlpool» veļasmašīnu lasītājiem dāvina firmas «Spektrs» dīlers Arvis Audars (no labās) un laikraksta «Novadnieks» redaktore Tamāra Elste. Foto: M. Rukosujevs

«Novadnieka» lielo gada balvu — firmas «Whirlpool» automātisko veļasmazgājamo mašīnu — savā īpašumā ieguva mūsu lasītāja Valērija Jaundzema no Vārkavas pagasta Šaripovkas. Balvu viņa saņēma no pašu dāvinātāju — «Novadnieka» redaktore Tamāras Elstes un firmas «Spektrs» īpašnieka, «Whirlpool» dīlera Arvja Audara — rokām.

Veļasmašīna ar sesto prātu

Firma «Whirlpool» ir pasaulē lielākais baltās sadzīves tehnikas ražotājs, aiz sevis atstājis tādas firmas kā «Elektrolux» un «Bosh». Jaunākā izlaiduma automātiskajai veļasmašīnai «Whirlpool» AWM 8085, izrādās, piemīt pat sestais prāts. Tā parasti sauc intuīciju vai īpašas prāta spējas, kas nav dotas visiem. Šīs veļasmašīnas lieto-

tājam jānorāda vien tas, kāda materiāla izstrādājumi — kokvilnas, sintētikas, zīda vai vilnas — tiks mazgāti, pārējo veļasmazgātājs «izdomās» pats, stāsta Arvis Audars. Gan to, līdz kādai temperatūrai jāuzsilda ūdens, gan to, cik saudzīga mazgāšanas programma jāizvēlas un cik apgrīzīti jāveic centrifūgai.

Mašīna paredz arī īpašu programmu sevišķi smalkas veļas vai mikstu džemperīšu

mazgāšanai. Tajā droši var likt pat tādus izstrādājumus, uz kuriem norādīts — «nemazgāt veļasmašīnā». Tvertnei ir palielināta ietilpība, tajā var mazgāt līdz pat 6 kg drēbju (parastajās veļasmašīnās — 4-5 kg). Firma lietotājam dod 7 gadu garantiju svarīgākajām daļām — tvertnei un motoram.

Turpinājums 5. lappusē.

Jaunumi muitas noteikumos

Sākot no šī gada 1. janvāra, preču, kuras persona varēs ievest valstī, nemaksājot muitas nodokli, kopējā vērtība no līdzšinējiem 300 latiem samazināta līdz 150 latiem.

Iemesls tam varētu būt nepieciešamība pielīdzināt ar muitas nodokli nepalikto preču daudzumu Latvijā un citās kaimiņvalstīs. Piemēram, Lie-

tuva tie ir 1000 litri, bet Igaunijā — 5000 kronas, kas ir aptuveni līdzvērtīga summa, kāda tagad noteikta Latvijā.

Varēs ievest ne vairāk kā trīs vienības vienāda nosaukuma preču. Ja šo preču kopējā vērtība nepārsniegs 150 latus, tās varēs ievest bez daudzuma ierobežojuma.

Noteikumi neattiecas uz pārtikas produktu un akcīzes preču ieviešanu (piemēram, alkohols, cigaretes, kafija

u.c.). Šim precēm ar nodokli neaplicamās normas netiek mainītas.

Minēto nodokļu atvieglojumu persona drīkst izmantot ne biežāk kā reizi 48 stundu laikā. Ja šajā laikā robežu šķērsosiet atkārtoti, nodokļa atvieglojums netiks piemērots un par visām ievestajām precēm būs jāmaksā muitas nodoklis. Ja ievadamo preču vērtība pārsniegs noteikto atvieglojumu, personai būs jā-

aizpilda muitas deklarācija.

Sākot no 1. janvāra, nemaksājot muitas nodokli, persona drīkst ievest valstī naftas produktus (benzīnu, dīzeļdegvielu), kas iepildīta transportlīdzekļa izgatavotāja paredzētajā standarta degvielas tvertnē, pie tam ne biežāk kā vienu reizi diennaktī (24 stundu laikā).

Sagatavoja G.Kraukle

Uzmanību lasītājiem!

Laikrakstu «Novadnieks» 2002. gada februārim un pārējiem mēnešiem visās pasta nodaļās un pie lauku pastniekiem var pasūtīt līdz 25. janvārim (ieskaitot).

Abonējiet savu avīzi un piedalieties februāra balvu izlozē!

ZINĀS

Bērnu diskotēkai liela piekrišana

Tieši Vecajā Jaunajā gadā, 13. janvārī SIA «Malibu» Preiļu pilsētas un novada bērniem rīkoja diskotēku atpūtas un veselības kompleksa telpās. Pasākumā piedalījās ap 300 bērniem no nepilna gada līdz pat ģimnāzijas vecumam. Spēles un atrakcijas mazākajiem vadīja bērnu darza «Pasaciņa» audzinātājas, bērni varēja vizināties ar zirgiem, dzert siltu tēju, mieloties ar saldumiem un dejot. Šis pasākums bija dāvana bērniem svētkos, tādēļ SIA «Malibu» vēlas pateikties tā atbalstītājiem: z/s «Raipole» (personīgi Jānim Teilānam), savienībai «Latvijas Ceļš» (personīgi Ilmāram Meluškānam), kā arī z/s «Zemniekdēls» (personīgi Pēterim Trubiņam). Ideja par diskotēku rīkošanu bērniem sevi attaisnojuši, tādēļ līdzīgi pasākumi Preiļos varētu tikt rīkoti arī turpmāk.

Sprieda par plūdu iespējamību Līvānos

15. janvārī Līvānu novada domē sasauca ārkārtas situāciju komisiju, uz kuru tika aicināti atbildīgo iestāžu vadītāji, pašvaldības pārstāvji un rajona padomes civilās aizsardzības speciālists Anatolijs Greivulis, lai apspriestos par operatīvu rīcību iespējamo plūdu gadījumā. Kā informēja Līvānu novada domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns, šozienu sniega daudzums Daugavas baseinā ne tikai Latvijas teritorijā augšpus Līvāniem, bet arī Baltkrievijā, ir ievērojams, tādēļ netiek izslēgta plūdu iespējamība Līvānos. Viņš gan uzsvēra, ka tuvākajā laikā plūdu briesmas līvāniešiem nedraud, taču iespējamā rīcība jāpārūnā jau laikus, lai vēlāk nerastos kavēšanās ar iedzīvotāju evakuāciju no plūdu skartajām zonām. Sanāksmes dalībnieki apkopēja informāciju par to, kādas smagās tehnikas un citu palīgīdzekļu vienības ir ārkārtas situāciju komisijas rīcībā.

Veido raidījumu par Līvānu novadu

Janvāra sākumā Līvānu novadu apmeklēja Latvijas televīzijas filmēšanas grupa, kura veidoja raidījumu par administratīvi teritoriālās reformas nestajām izmaiņām un pēc apvienošanās laikā pieņemtajām investīcijām Līvānu novadam. Televīzijas ļaudis apmeklēja Rožupes pamatskolu, kurā veikta siltināšanas, piesaistot Pasaules Bankas finansējumu, bērnu un jauniešu konsultatīvo centru «Paspārme», kas ar Dānijas valdības atbalstu izveidots, pateicoties veiksmīgai dalībai projektā, kā arī uzņēmumu «LETTGLASS». Uzfilmētais raidījums būs skatāms LTV 1. programmā 28. janvāra vakarā pārraidē «Novadu laiks».

Līvānu ģimnāzijā būs starptautiska valodu nedēļa

Nākošā Līvānu ģimnāzijā tradicionāli būs valodu nedēļa, un šogad tai būs starptautisks skanējums, informē ģimnāzijas direktore vietiece mācību darbā Inese Magdaļenoka. Visas nedēļas garumā skolā norisināsies valodu nedēļas pasākumi klašu grupām — konkursi, eseju lasījumi un citas aktivitātes, tiks paziņoti arī skolas olimpiāžu rezultāti angļu un vācu valodā. Valodu nedēļa noslēgsies ar plašu tematisku pasākumu, kurā kā viesi piedalīsies Rokišķu (Lietuva) vidusskolas pārstāvji. Būs konkursi, dažādu valstu tautas tērpu un nacionālo ēdienu prezentācijas, kā arī priekšnesumi latviešu, krievu, vācu, angļu, franču un lietuviešu valodā. Kaimiņvalsts skolēni tiksies ar Līvānu ģimnāzijas parlamenta locekļiem, kā arī viesosies pie keramiķa Leontīna Čiruļa. Kā pastāstīja I. Magdaļenoka, Līvānu ģimnāzijas audzēkņiem ir iespēja apgūt dzimto valodu, kā arī krievu, vācu, angļu un franču valodu.

LAUKSAIMNIEKIEM

Aicina seminārs par tehniku, lopbarības piedevām un SAPARD

Ordien, 22. janvārī pulksten 11.00 Preiļu lauksaimniecības konsultāciju birojs (LKB) sadarbībā ar SIA «Agri Balt Latvija» rīko semināru zemniekiem par lauksaimniecības tehniku, kā arī par lopbarības piedevām. Kā informēja Preiļu LKB konsultante Zita Briška, zemnieki saņems arī noderīgu informāciju par iespējām startēt Eiropas Savienības pirmsiestāšanās programmā SAPARD.

G.Kraukle

Zemnieki gaida subsīdiju nolikumu Konsultācijas par SAPARD saņēmuši 23 rajona zemnieki

Kārtējo reizi zemniekiem nākas gaidīt, kad tad beidzot varas gaitēnos tiks apstiprināts valsts atbalsta nolikums 2002. gadam.

Neskaidrības subsīdiju sadalījumā zemkopjiem neļauj plānot saimniecisko darbību, taču ātrāk par janvāra beigām vai februāra sākumu subsīdiju nolikums lauksaimniekus visticamāk nesasniegs. Pieredze liecina, ka grozījumi un izmaiņas naudas sadalījumā var mainīties pat pēdējās dienās, taču kopumā par valsts atbalstu zemniekiem jau var spriest.

Šogad plānots palielināt atbalstu augšņu kultūrtehniskajai un agrotehnoloģiskajai ielabošanai. Lopkopības attīstībai paredzēts par pusmiljonu latu vairāk nekā pērn, savu-

kārt augkopības nozarei — par miljonu mazāk. Bioloģiskajai lauksaimniecībai plānotais līdzekļu apjoms šogad varētu saglabāties pagājušā gada robežās — 100 000 latu.

Subsīdijas par slaucamo govi plānotas 60 latu apmērā, kas ir par 5 latiem vairāk nekā pērn. No zemnieku vidus gan izskanējis viedoklis, ka godīgāk būtu maksāt par piena litru, kas oficiāli pārdots, tādējādi ieinteresējot zemniekus celt ražību un izskaust nelegālo biznesu. Parasti pretstatā šim ierosinājumam tiek minēts fakts, ka likumdošana, uzskaites un pārbaudes mehānismi valstī nav sakārtoti tādā līmenī, lai subsīdijas varētu maksāt par piena litru. Zemnieki gan uzskata, ka tā ir apzināta antilauksaimnieciska politika.

Cūkkopības nozarei plānots pie-

šķirt 750 000 latus, kvalitatīvas liellopu gaļas ražošanai — 800 000, zirgkopībai — 120 000, aitkopībai — 50 000, kazkopībai — 10 000 latus.

Par graudaugu, pākšaugu un eļļas augu hektāru zemnieki šogad varētu saņemt 14 latus. Šķiedras linu audzētāji varētu rēķināties ar tādu pašu atbalstu kā pērn — 40 latiem par hektāru. Kartupeļu audzētāji — pat ar 60 latiem (pērn — 40 latu). Augkopības nozares riska mazināšanai varētu piešķirt 40 000 latu. Subsīdijas, tikai uz pusi mazākas, varētu saņemt arī par nesertificēto sēklu. Zemniekus jau pērn brīdināja, ka subsīdēta tiks tikai sertificēta sēkla, taču tas neapmierināja tos zemniekus, kas izaudzētos graudus galvenokārt izmanto lopbarībā.

Pirmajā termiņā iesniegti 30 SAPARD pieteikumi

Līdz pirmā SAPARD iesniegšanas termiņa beigām — 28. decembrī Lauku atbalsta dienesta (LAD) reģionālās lauksaimniecības pārvaldes kopumā bija saņēmušas 30 dažādus projektus. Lielākais vairums projektu paredz jaunas tehnikas iegādi, kopumā tādu bijis 26, bet četri projekti bija saistīti ar lauku tūrisma attīstību.

Šī gada sākumā LAD vadītāja Irina Pilvere pauda cerību, ka lielākā daļa projektu varētu tikt apstiprināti un zemnieki varētu atgūt aptuveni 40-45% no projekta realizācijā ieguldītās summas.

Visvairāk projektu (11) pirmajā piegājienā iesniegti Ziemeļvidze-

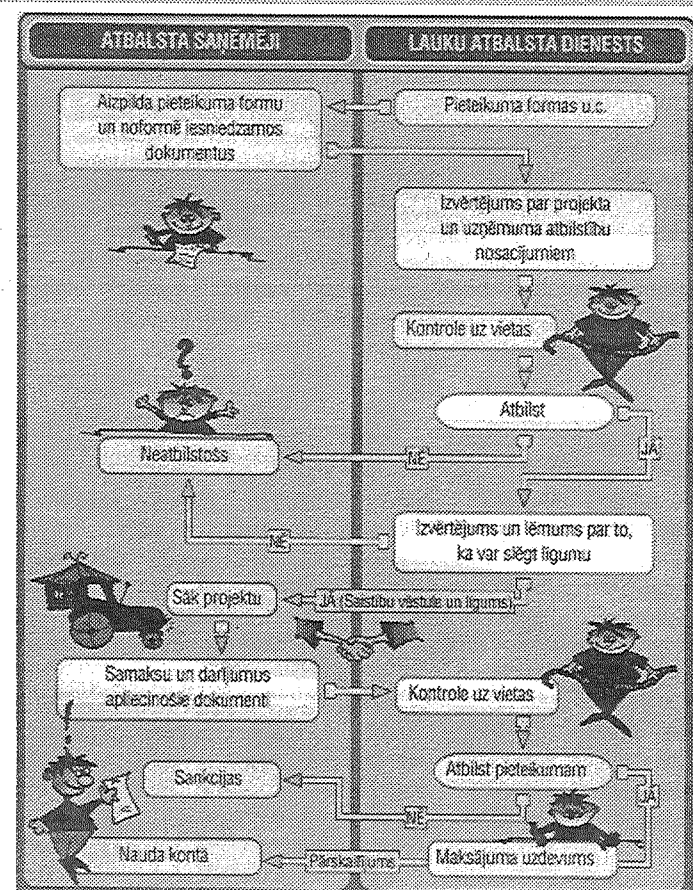
mes reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē. Zemgales reģionālā lauksaimniecības pārvalde saņēmusi 5 projektus, Dienvidkurzemes — četrus, Ziemeļaustrumu un Viduslatvijas — katrā pa trim, Ziemeļkurzemes — divi, pa vienam projektam iesniegti Dienvidlatvijas un Lielrīgas lauksaimniecības pārvaldēs. Neviens projekts nebija iesniegts Austrumlatvijas reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē.

Daudzi zemnieki pirmajam iesniegšanas termiņam bija gatavojušies savlaicīgi, izstrādājot biznesa plānus un gādājot vajadzīgo dokumentāciju, tādēļ samērā daudz projektu tika iesniegti jau pirmajā piegājienā. Šobrīd rit jau otrā pieņemšanas kārtā, un līdz 1. februārim reģionālās lauksaimnie-

cības pārvaldes gaida jaunus pieteikumus SAPARD saņemšanai.

Kā «Novadnieku» trešdien informēja Dienvidlatvijas reģionālās lauksaimniecības pārvaldes atbalsta daļas vadītāja Silvija Repša, otrajā piegājienā pagaidām nevienu projektu lauksaimniecības pārvalde nav saņēmusi, taču tādi noteikti būs. Viņa gan atturējās prognozēt, cik SAPARD projektu zemnieki gatavoja iesniegt atlikušā pusmēneša laikā līdz 1. februārim, taču atzina, ka starp tiem noteikti būs arī kāds pieteikums no Preiļu rajona lauksaimniekiem. Kā rāda pieredze, projekti parasti tiek iesniegti norādītā termiņa pēdējās dienās, tādēļ konkrēts iesniegto pieteikumu skaits būs zināms janvāra beigās.

SAPARD programmas ieviešanas principiālā shēma

Pēc kādiem principiem īsteno SAPARD

SAPARD atbalsta saņemšanas pamatprincips ir tāds, ka vispirms jānorādīti iesniedzamie dokumenti, jāsteno projekts par paša līdzekļiem un tikai uz samaksu un darījumu apliecināšanu pamata Lauku atbalsta dienests (LAD) segs daļu no projekta attaisnotajiem izdevumiem.

Jāņem vērā, ka parakstītais līgums ar LAD vēl nav pietiekama garantija, ka atbalsts tiks sniegts. Atbalsta saņemšanas nosacījumi jāievēro visos ar projektu saistītajos posmos — projekta izstrādē, projekta īstenošanā piecu gadu laikā pēc atbalsta saņemšanas. Saņēmējam jāreķinās, ka tiks veikta arī atkārtota kontrole — pirms projekta uzsākšanas, projekta īstenošanas gaitā, pirms maksājuma veikšanas un piecus gadus pēc maksājuma veikšanas. Ja tiek konstatēti pārkāpumi, atbalsta saņē-

mējs zaudē tiesības vismaz 3 gadus saņemt atbalstu. LAD nodrošina arī ES un valsts piešķirtā finansējuma atgūšanu. Katrai apakšprogrammai ir savi specifiski atbalsta saņemšanas nosacījumi, taču ir arī vispārīgas minimālās prasības, kas jāievēro:

■ ja atbalstu saņem juridiska persona, tai jābūt reģistrētai VID kā nodokļu maksātājam un jābūt bez nodokļu parādiem;

■ par pakalpojumu, darba, tehnikas un preču izcelsmi var būt ES valstis vai tās kandidātvalstis saskaņā ar SAPARD finanšu nolikumu;

■ atbalstu saņem tikai par tiem izdevumiem, kuri faktiski veikti pēc tam, kad ir pieņemts lēmums par atbalsta piešķiršanu;

■ atbalstu aprēķina pēc iegādi apliecinātajiem dokumentiem un tajos uzrādītajām summām, neieskaitot PVN. (Izņemot apakšprogrammu «Lauksaimniecības

zemju apmežošanas», kur hektārmaksājums veic pēc kontroles rezultātiem);

■ atbalsts tiek aprēķināts tikai par darījumiem ar juridiskām personām (izņēmums — pavadotais pasākums «Apmācība»);

■ maksājumu uzdevumos, pārskaitījumos, kases čekos, darījumu apliecināšanās kvītīs (izņemot līguma līgumus) jāuzrāda juridiskās personas adrese, nosaukums, reģistrācijas numurs, preces vai pakalpojuma nosaukums, daudzums, cena, summa, piegādes datums un pārdevēja paraksts;

■ atbalsta saņēmēja privātais ieguldījums var būt kredīts vai paša līdzekļi;

■ par atbalsta izlietošanu atbilstoši programmas nosacījumiem ir atbildīgs atbalsta saņēmējs;

■ pretendējot uz vairākām atbalsta apakšprogrammām, saņēmējs katrai apakšprogrammai sagatavo atsevišķu pieteikumu.

Lappusi sagatavoja G.Kraukle

«NOVADNIEKA» BALVAS CEĻO PIE LASĪTĀJIEM

Manā sirdī nav skaudības

Sākums 1. lappusē.

Laimestam nevar noticēt

Veronikas kundze ir «Novadnieka» ilggadēja lasītāja, viņa saka, ka nekad visas dzīves laikā nav bijis tā, ka iztiktu bez sava laikraksta. Vienmēr tam atlicināti vajadzīgie lati. Gada beigās bijis tā kā mazliet žēl naudas, kas jāmaksā par preses izdevumu abonēšanu, bet vīrs teicis: «Sūtīsim uz gadu!» Tā arī izdarījuši, un atlicinātā nauda tagad vairākkārtīgi atmaksājusies. Veronika un Vladislavs viņai, ka vinnējuši pašu galveno balvu, nekādi nevarējuši noticēt. Pirmie par to paziņojuši bērni, viņiem savukārt — radi, kas piedalījušies Preses ballē Riebiņos. Arī tad, kad pastnieks atnesis avīzi, Veronikas kundze steigusi uz mēklēt abonēšanas kvītiņu, lai salīdzinātu tās numuru ar avīzē norādīto. — Dzīvē man nav bijuši nekādi laimesti, un šitādu veiksmi piedzīvoju pirmoreiz. Tagad būs vieglāks ikdienas solis, — patiesā priekā par iegūto balvu saka Veronika.

Lielākais laimests ir abu četri bērni, kas, nu jau lieli un paši savā dzīvē būdami, neaizmirst arī vecākus. Uzvinājuši televizoru, iegādāts jauns ledusskapis, vienīgi mājai vēl vajadzīgs remonts, taču gan būs arī tas, saka saimniece. Mājā, kur Jaundzeme ģimene dzīvo tagad, viņi ienākuši pirms trim gadiem. Un tālākais Veronikas kundzes stāsts šķiet kā scenārijs pabaisai kinofilmai par cilvēku mantkārību, cietsirdību un, jā, arī vienaldzību.

Sirdī nenesu naidu

Visu garo darba mūžu abi aizvadījuši Riebiņu pusē. — Pie Kavinska kunga bija disciplīna un bija arī naudas, — teic Vladislavs, īsi raksturojot Riebiņos aizvadītos gadus. Taču pusmūžā nolēmuši krasi mainīt dzīvesvietu, pārceļdamies uz Rožkalnu pagastu, Vladislava dzimto pusi. Iegādājušies pussabrukšu māju skaistā vietā Dubnas krastā, sākuši remontēt nolaistās ēkas, ieguldījuši saimniecībā lielus līdzekļus, nomainījuši logus un durvis, un kopumā Rožkalnu pagastā nodzīvojuši 5 gadus. Taču tad uzradušies ēkas mantinieki, kuriem arī sakārojos iekopto māju, un Jaundzemiem tās attiesājuši. Neskatoties uz to, ka mājas bija godīgi pirktas un darījums apstiprināts pie notāra, jaunie īpašnieki kopā ar pašvaldības un policijas pārstāvjiem Jaundzemes vārda tiešajā nozīmē izlika uz klāja lauka. — Šiem cilvēkiem es jau esmu piedevusi un savā sirdī skaudību un dusmas nenesu, lai gan toreiz bija tā, ka bezmaz jāsadodas rokās un jāiet Dubnā, — tagad saka Veronika Jaundzema.

Šo māju man uzdāvināja Dievs

Tā par savām tagadējām mājām saka Veronika, un viņas balsi neskan nedz dusmas, nedz naid, vienīgi liela, liela pateicība Visaugstākajam. Tagadējo māju, Veronikas vārdiem runājot, viņa saņēmusi gluži brīnumainā kārtā. Mājas īpašnieks, gandrīz pilnīgi kurls vecītis, pirms pašas nāves māju norakstījis Jaundzemiem, jo zinājis, ka šī ģimene palikusi bez pajum-

tes. Sirmāis vīrs izdzīvis dažu dienu laikā. Jaundzemi sarīkojuši viņam izvadīšanu un bēres, un tad saradušies arī tuvinieki no malu malām, kuriem ievajadzējies savas mantojuma daļas. Izņests viss, kas bijis nesams, bet Veronika nebēdā, man sveša nevajag, viņa saka.

Mammas vārds ir likums — nav apstrīdams

Veronika ir apmierināta ar dzīvi un negaužas, ka pensija tikai 34 latu. Es esmu laimīga, viņa saka. Bērni — Andris, kurš dzīvo Daugavpilī. Aina, kas dzīvi iekārtojusi Pelēču pusē, vidējais dēls Jānis un pastarītis Juris, abi mīt Preiļos, bieži aprauga vecākus. Rūpējas un mīl. Arī klausu. Mammas vārds ir likums, nav apstrīdams, — tā par mammu sakot paši bērni. Viņi visi ieguvuši izglītību, un visiem ir darbs. Laikā, kad viesojamies pie Veronikas un Vladislava, viņi gaidīja pasaulē ierodamies vidējā dēla Jāņa pirmo bērniņu. Mazmeitai Olgai jau 13 gadu.

Veronikas acis dzirkst paties, dabas dots dzīvesprieks, kādu ikdienā sastapto cilvēku sejas, diemžēl, izdodas ieraudzīt reti. Viņa ir viens no tiem laimīgajiem cilvēkiem, kam pietiek ar to, kas ir. Viņa neraujas pēc mantas, bet priecājas par to, ko dzīve devusi. — Grūti bija kādreiz, kad abi ar vīru strādājām fermā, tagad ir labi, kā es saku, brīvdienas. Mums ir ļoti izpalīdzīgi un labi kaimiņi. Ko vēl varam vēlēties, — saka Veronika. Viņai ļoti patīk adīt un lasīt grāmatas: To mājās daudz, īpaši vēsturiskās. Ma-

teriālus par seniem laikiem meklējot arī avīzē, tas ir pirmais, ko izlasot. Mazāk interesē raksti par pilsētas dzīvi.

Sirdsgudrību iemācīties nevar

Šķiet, ka Veronikai viss padodas viegli, gan azaidu sagādāt un gaumīgi galdu saklāt, gan istabas sakopt, gan saimniecību pārlūkot un savus mīļos apcubināt. Prieks par šādiem cilvēkiem. Taču vēl lielāks bija mūs pārsteigums, kad promejot Veronika mūs ieveda lielajā saimes istabā. Tur mīnās ne vien paši saimnieki, bet arī kāds deviņdesmitgadīgs onkultītis, kuru Jaundzemi pieņēmuši pirms apmēram desmit gadiem. Vecais vīrs ir pilnīgi akls, viena kāja amputēta, taču viņš savas dienas vada siltumā, tīrībā un gādībā. Lai gan viņš nav pat attāls radnieks, Veronikas un Vladislava mājās vietas pietiek visiem. Te ir laba un mājīga aura.

Bargo ziemu istabā kopā ar saimniekiem vada arī viņu mīluļi — kaķi. Murrātāji ir vairāki, viens laiski izlaidies uz krēsla, otrs — uz televizora, trešais — divānā. Pačduši, ar dzīvi apmierināti. Vienam no viņiem dots īpašs vārds — Mīlītis. Miļvārduņos vecāki sauc arī savus nu jau lielos bērnus — Andrītis, Ainīte, Jānītis, Jurītis. Varbūt kādam liksies savādi, taču Veronika savus bērnus atdzinājusi ar sirdsgudrību — stingri, bet mīļi. Droši vien tāpēc tagad abiem ar vīru nav jāskumst par neizdevušos dzīvi, pazaudētu mantību vai bērniem, kas pakļūduši neceļos. Un arī tas ir laimests, pie tam, visvērtīgākais.

G.Kraukle

PAŠVALDĪBĀS

Aglonas pagastā

■ GATAVOJAS VEIKT IZPĒTI SADARBĪBAS PROJEKTA ĪSTENOŠANAI. 16. janvārī Aglonas pagasta padomē bija ieradusies sadarbības partneri no trim Krāslavas rajona pašvaldībām — Grāveriem, Šķeltovas un Katuļinas. Kopā ar agloniešiem viņi pašvaldību sadarbības padomes sēdē lēma par turpmāko darbu, izvērtēja savu pagastu prioritātes un sprieda par to, ko katrs pagasts varētu ieguldīt jaunā novada veidošanā.

Kā «Novadnieku» informēja Aglonas pagasta padomes priekšsēdētāja Helēna Streiķe, jau nākamnedēļ paredzēta sadarbības padomes nākamā sēde. Pagājušā gada beigās tika atbalstīts četru pašvaldību izstrādātais un iesniegtais projekts «Par valsts mērķdotācijas piešķiršanu pašvaldību sadarbības projektam». Pašlaik kontā jau ieskaitīti 15 000 latu. Šī nauda tiks izmantota, lai veiktu izpēti. Izveidotas arī trīs darba grupas, kuru mērķis veikt pētījumus kultūras, sporta un izglītības jomā, komunālās saimniecības un infrastruktūras sakārtošanā, kā arī jautājumos, kas saistīti ar sociālajām lietām un iedzīvotāju apkalpošanu. Darba grupās strādās Aglonas, Grāveru, Katuļinas un Šķeltovas pagastu speciālisti. Izpēte, kā tas paredzēts projektā, jāpabeidz līdz šī gada beigām.

Galēnu pagastā

■ AR PAGASTA NAUDAS MAKU VISS KĀRTĪBĀ. 15. janvārī notikušajā pagasta padomes sēdē deputāti analizēja 2001. gada pašvaldības pamatbudžeta un speciālā budžeta izpildi. Kā pēc sēdes atzina pašvaldības vadītāja Leontīna Saleņiece, abi budžeti ir izpildīti, taču ieņēmumu daļā varēja gaidīt labākus rezultātus. Samērā sarežģīti veicies ar līdzekļu iekasēšanu saistībā ar komunālajiem pakalpojumiem, kā arī ar nodokļa iekasēšanu par zemi.

■ VISU IEGERĒTO NEVARĒS PAVEIKT. Deputāti lēma par pagasta padomes un pašvaldības iestāžu 2002. gada izdevumu tāmju projektu apstiprināšanu. Salīdzinot vēlmes ar iespējām, nācās secināt, ka, lai realizētu visu šogad iecerēto, budžetā pietrūkst 13 000 latu. Šī iemesla dēļ no daudzām labām idejām nāksies atteikties. Kā pastāstīja L.Saleņiece, naudas nepietiks šogad iecerētajam kultūras nama tualešu remontam un malkas nojumes celtniecībai pie kultūras mana. Līdzekļu trūkuma dēļ Galēnu pamatskolai nāksies atteikties no atsevišķu amatu mācībai nepieciešamu instrumentu, piemēram, frēzes iegādes. Līdzekļu apjoms samazināts visu pašvaldības iestāžu budžetu daļās, rezultātā 13 000 latu lielo atšķirību starp iecerēm un reāli īstenojamajiem plāniem izdevies samazināt līdz 4000 latiem.

■ NEATTEIKSIES NO MĒRNIKA UN ALGOS LAUKSAIMNIECĪBAS KONSULTANTU. Izskatīts jautājums par to, ka iespējamās štatu samazināšanas rezultātā pagasta iedzīvotāji varētu palikt bez Valsts zemes dienesta (VZD) darbinieka pakalpojumiem. Tā kā zemes reforma laukos vēl nav noslēgusies un daudziem zemes iemērošana vēl būs nepieciešama, pašvaldības deputāti uzskatīja, ka speciālistu, kas šajā jomā konsultētu iedzīvotājus, pašvaldībā ir nepieciešams saglabāt. Konsultācijas dažādos jautājumos pagasta ļaudīm sniedz ļoti ziņoša un pieredzējusi VZD darbiniece Silvija Opolā. Lai saglabātu pagastā šo speciālistu, deputāti piekrita maksāt viņai minimālo algu no pašvaldības budžeta. Tā kā pašvaldībā nav speciālista, kas novadītu līdz zemniekiem aktuālāko lauksaimniecības informāciju un konsultētu viņus šajos jautājumos, deputāti vienojās, ka pagastā vajadzīgs arī lauksaimniecības konsultants. Arī šo darbu veiks S.Opolā, kura ieguvusi agronomes izglītību.

■ PIEŠĶIR ZEMI. Deputāti lēma par zemes piešķiršanu lietošanā, jo no tās bija atteicies kāds mantinieks. Pašvaldība saņēma 3 iesniegumus par zemes piešķiršanu, un, nevēloties sadrumstalot brīvās zemes platības, sadalot visiem trim gribētājiem, tika nolemts piešķirt 16,2 ha lielo platību vienam saimniekam, kuru noteica balsojot. Saskaņā ar likumu prioritāte uz zemi ir tam īpašniekam, kura saimniecības robeža piegulst minētajai zemes platībai. Ņemot vērā šo apstākli, zeme Brišķu ciemā piešķirta veterinārārstam, kura saimniecībā ir izkopts augstāzīgs ganāmpulks, — Mārim Kāpostam.

VID LATGALES REĢIONĀLĀ IESTĀDE INFORMĒ

PVN zemnieku saimniecībām

Grozījumi likumā «Par pievienotās vērtības nodokli» paredz, ka, sākot ar 2002. gada 1. janvāri zemnieku saimniecībām, kuru ar nodokli apliekamo piegāžu un sniegto pakalpojumu vērtība 2001. gadā sasniedza vai pārsniedza Ls 10 000, līdz 2002. gada 20. janvārim ir jāiesniedz Valsts ieņēmumu dienestā dokumenti un jāreģistrējas ar pievienotās vērtības nodokļa apliekamo personu reģistrā. Turpmāk zemnieku saimniecībām, kas nespējot vai pārsniedzot iepriekšējo 12 mēnešu laikā apliekamo piegāžu un sniegto pakalpojumu vērtību

(Ls 10 000), ne vēlāk kā mēneša laikā pēc šīs summas sasniegšanas jāreģistrējas VID kā PVN maksātājam.

Jaunas preču pavadzīmju rēķinu veidlapas

Sākot ar 2002. gada 1. aprīli ir paredzēta stingrās uzskaites preču pavadzīmju rēķinu veidlapu «Preču pavadzīmju rēķins», «Kokmateriālu transporta pavadzīmju rēķins», «Preču pavadzīmju rēķins naftas produktiem (degvielai)» un «Preču pavadzīmju rēķins alkohola pilnīga ieviešana. Līdz jaunajiem preču pavadzīmju rēķinu ieviešanai būs noteikts pārejas periods līdz 2002. ga-

da 31. martam, kura laikā nodokļu maksātāji darījumu noformēšanai varēs izmantot kā aprītē jau esošās, tā arī jaunās parauga veidlapas.

Pēc 1. aprīļa vecā parauga veidlapas (PPR) būs nederīgas un tāpēc, pērkot vecā parauga preču pavadzīmju rēķinu veidlapas, nodokļu maksātājiem jāizvērtē to iegādes nepieciešamību.

Klāt deklarāciju un pārskatu iesniegšanas termiņš

Visām juridiskajām personām, kuru bilancē ir uzskaitītas ēkas un būves (neatkarīgi vai taksācijas perioda sākumā

tās ar nodokli ir apliekamas, vai saskaņā ar likumu atbrīvojamas), kā arī tām fiziskajām personām, kuru īpašumā vai tiesiskajā valdījumā esošās ēkas un būves tiek izmantotas saimnieciskajā darbībā, līdz 2002. gada 1. februārim ir jāiesniedz pašvaldībā (pēc īpašuma atrašanās vietas) ēku un būvju nekustamā īpašuma nodokļa deklarāciju un VID nodokļa — kopsavilkuma deklarācija par paredzamajiem nodokļu maksājumiem 2002. gadā.

Vienlaikus minētajā termiņā ir jāiesniedz: pārskats pašvaldībā un kopsavilkuma pārskats VID nodaļā par 2001. gada faktiskajiem nodokļu maksājumiem.

Skolotāji turpina izglīties

Mūsdienās pedagogam nepietiek ar to, ka pabeigta augstskola. Izglītības iestāžu ikdienā parādās jauninājumi, un skolotājs ir spiests sekot līdzi visām notiekošajām pārmaiņām izglītībā, apgūt labāko pieredzi, jaunās darba metodes. Kā skolotāju tālākizglītība organizēta rajonā, informēja rajona izglītības pārvaldes metodiskā centra speciāliste **Valentīna Karpušenko**.

— Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) aizvien lielāku vērību pievērš pedagogu izglītībai, — teica Valentīna Karpušenko. — Palielinās prasības par to, pedagogu izglītību, kuri īsteno vispārējās izglītības programmas. Spēkā ir noteikums, ka ikvienam skolotājam katrā triju gadu periodā jābeidz 36 stundu kursu, lai regulāri paaugstinātu kvalifikāciju un ietu laikam līdzi.

Viena no rajona izglītības pārvaldes metodiskā centra galvenajām funkcijām arī ir skolotāju tālākizglītības organizēšana. 2001. gadā rajona skolotājiem bija organizēti šādi kursi: ar kopējo garumu 57 stundas — valodu skolotājiem kursi «Mūsdienas mācību metodes». Latviešu valodas skolotāji mācījās 15 stundas, angļu valodas — 28 stundas, bet krievu valodas skolotāji — 14 stundas ilgos kursus. Sākumskolas pedagogi papildināja zināšanas kursos «Vērtēšana sākumskolās» (38 stundas) un «Atkarību profilakse» (13 stundas). Ekonomikas skolotāji papildināja zināšanas par to, kā mācīt ievadu ekonomikā 8. klašu skolēniem. Šie kursi ilga 22 stundas. Matemātikas skolotāji 30 stundu ilgos kursus apguva programmu veidošanu, bet direktoru vietnieki mācību darbā 25 stundu ilgos kursus — tēmu par daudzveidīgu vērtēšanu. Pavisam kopā šos kursus beiguši 185 dalībnieki. Kursi «Vērtēšana sākumskolā» tika finansēti no valsts budžeta līdzekļiem, bet pārējā skolotāju tālākizglītība veikta par pašvaldību iedalīto naudu, kā arī par skolotāju personīgajiem līdzekļiem.

Kursu organizēšanu atbalstīja arī Preiļu Valsts ģimnāzija no tai iedalītajiem reģionālā metodiskā centra funkciju veikšanai paredzētajiem valsts budžeta līdzekļiem, kopā iztērējot pāri par 800 latiem.

Latvijas izglītības informatizācijas sistēmas programmas ietvaros ar pašvaldību finansiālu atbalstu 345 rajona skolotāji apguvuši datorzinības pēc 72 stundu programmas.

Pagājušajā gadā 24 stundu kursu par aktīvām darba metodēm klasē vēstures stundās beiguši 26 skolotāji. Par atsevišķu tēmu apguvi 6 — 14 stundu laikā apliecības izsniegtas vēl 67 pedagogiem.

Regulāri apmeklējot rajona seminārus visa 2000./01. mācību gada garumā un apgūstot jaunākos ieteikumus pasniegšanas metodikā, 425 skolotāji ieguvuši tiesības saņemt apliecības par 12-18 stundas ilgiem kursiem.

Jau šī gada pirmajā mēnesī — 12. janvārī beigušies 36 stundu kursi fizikas skolotājiem. Bet paši pirmie — 4. janvārī — 40 stundu ilgos kursus beidza ķīmijas skolotāji.

Janvārī paredzēta 36 stundu kursu noslēguma nodarbība arī izglītības iestāžu vadītājiem. Sākušies kursi vizuālās mākslas skolotājiem un skolu bibliotekāriem.

Skolotāju tālākizglītošanas darbu aktīvi veic arī rajona bērnu un jauniešu centra pedagogiskie darbinieki, teica Valentīna Karpušenko. Centrā noorganizēti kursi 20 stundu ilgumā klašu audzinātājiem, interesentiem astoņu stundu seminārs par svētku organizēšanu mājās, uzsāktas nodarbības floristikā pēc 112 stundu programmas.

Metodiskais centrs sadarbojas ar kursu organizatoriem arī citos rajonos un mācību iestādēs. 50 pedagogi no rajona pērn padziļināja savas zināšanas no valsts budžeta finansētajosursos Rīgā, Daugavpilī, Krāslavā, Rēzeknē, bet visvairāk no viņiem — 19 — izglītojamās Picaugušo izglītības atbalsta centrā Rīgā.

Visam rajona izglītības pārvaldes metodiskajam darbam pagājušajā gadā no rajona budžeta bija piešķirti 3000 latu. Šie līdzekļi paredzēti ne tikai skolotāju tālākizglītības organizēšanai, bet arī olimpiāžu rīkošanai, metodisko apvienību vadītāju braucieniem uz semināriem Rīgā. No šīs summas tiek apmaksāts kursu lektoru darbs, kā arī viņu ceļa un naktsmitnes izdevumi. Līdzekļu ir par maz, atzina Valentīna Karpušenko. Tāpēc izglītības pārvalde slēdz līgumus ar pašvaldībām, lai tās apmaksā savu skolotāju tālākāpmācību.

L.Rancāne

IZGLĪTĪBA, INFORMĀCIJA

Nekautrējieties aizstāvēt savas tiesības

Patērētāju interešu aizsardzības centrs «Preiļi» mainījis savu atrašanās vietu, un tagad tas ir meklējams Nevalstisko organizāciju atbalsta centrā.

Tā vadītāja **Ligita Dzene**, kas ar konsultācijām, ieteikumiem un padomiem palīdz patērētājiem aizstāvēt savas tiesības un ne reizi vien panākt arī naudas atdošanu par neveiksmīgu pirkumu, «Novadnieku» informēja, ka 2001. gadā centrā reģistrētas 18 sūdzības. Četras no tām saņemtas rakstiskā veidā, bet 14 — pa telefonu. 12 sūdzības izskatītas triju dienu laikā ar atrisinātas par labu patērētājam. Divas sūdzības izskatītas sešu mēnešu laikā, bet divas nosūtītas uz Rīgu — uz Patērētāju interešu aizsardzības asociāciju tālākai izskatīšanai.

Sūdzību lielākā daļa saņemta no cilvēkiem, kuri nevar iegādāties dārgu, kvalitatīvu preci, tāpēc pērk lētākas un ne sevišķi labas mantas. Pēc tam viņus sagaida vilšanās, sākas vainīgā meklēšana.

Ligita Dzene atgādina, ka šādos gadījumos nevajag kautrēties aizstāvēt savas tie-

sības un jāgriežas arī patērētāju interešu aizsardzības centrā «Preiļi».

Centra vadītāja uzsvera kādu ļoti būtisku lietu. Lai pircējam, kurš ir nopircis braķa preci, varētu palīdzēt, obligāti jāsaņem iepakojuma etiķete.

— Maldīgs ir uzskats, — teica Ligita Dzene, — ka čeks ir tikai papīra gabals, uz kura redzami kaut kādi cipari un uzraksti. Ja par pirkumu netiek sastādīts rakstisks līgums, tad čeks var izrādīties vienīgais dokuments, kas apliecina iepirkšanās faktu konkrētā tirdzniecības vietā. Ja prece izrādījās nepienācīgā kvalitātē, tad bez čeka būs grūti pierādīt, ka tieši tajā veikalā manta ir nopirkta. Bet čeka saglabāšana neļaus pārdevējam noliegt iepirkšanās faktu un būs par pamatu, lai grieztos patērētāju aizsardzības iestādēs un tiesā. Čeka saglabāšana vien ir jau puse no uzvaras pircējam par labu.

Svarīgi ir pievērst uzmanību čeka saturam, informēja Ligita Dzene. Galvenais ir ne jau uzraksts «Paldies par pirkumu!», bet gan informācija, kas nepieciešamības gadījumā palīdzēs aizstāvēt pircēja tiesības. *Pirmkārt*, konfliktu situācijā būs jānoskaidro,

kas ir bijis pārdevējs. Tātad čekā jābūt norādītam uzņēmuma nosaukumam vai fiziskas personas vārdam un uzvārdam, kas lietu pārdevusi. *Otrkārt*, jāzina pārdevēja adrese, arī tai jābūt čekā. *Treškārt*, čekā jābūt norādītam, kad pirkums veikts. Tas svarīgi tāpēc, ka likumos ir noteikti termiņi, cik ilgā laikā no pirkuma dienas patērētājs ir tiesīgs vērsties pret pārdevēju atklātu trūkumu dēļ. *Ceturtkārt*, čekā jābūt uzrādītam, kāda lieta ir pārdota. *Piektkārt*, tur jābūt izlasāmai summai, kas samaksāta par pirkumu.

Ikviens patērētājs ir tiesīgs pieprasīt, lai šāda informācija iepirkšanās čekā būtu.

— Ir gadījumi, kad pārdevējam nepatīk, ja pircējs ilgi izvēlas un pielaiķo dažādus modeļus, — stāstīja Ligita Dzene. — Laikošana aizņem diezgan daudz laika, tāpēc pārdevējs ir neapmierināts. Kad beidzot piemērotākais modelis ir atrasts un par to samaksāts, tiek paziņots, ka pretenziju gadījumā nauda tiks atdota un trūkumus var pieteikt tikai divu dienu laikā.

— Pēc piecām dienām pircēja konstatē, ka dārgajam korpēm atļīmējusies zole, ta-

ču neko nedara, jo atceras piekudinājumu. Ja esat sevi pieradinājuši saglabāt iepirkšanās čekus, atcerieties: patērētājs, kam ir pārdota nekvalitatīva prece, par kuras trūkumiem viņš nav ticis brīdināts, ir tiesīgs doties arī uz tiesu. Bet, pirms bendēt savus nervus un izdot milzu naudu par advokāta pakalpojumiem, ar mierīgu sirdi varat doties uz to pašu iepirkšanās vietu un pēc savas izvēles pieprasīt: lai attiecīgi tiktu samaksāta preces cena, kas norādīta uz iepirkšanās čeka; lai bez atbildības tiktu novērsti trūkumi vai atlīdzināti izdevumi, kas pašam patērētājam radušies trūkumu novēršanas dēļ; lai prece tiktu samainīta pret pienācīgas kvalitātes tādu pašu vai līdzvērtīgu preci; lai atceltu līgumu un atdotu par preci samaksāto naudu.

Ligita Dzene pašlaik patērētāju interešu aizsardzības centru «Preiļi» vada sabiedriskā kārtā, bez atalgojuma. Tiek gatavoti projekti ar cerību piesaistīt finansējumu. Centrā pēc palīdzības var griezties otrdienās no pulksten 10.00 līdz 13.00 un ceturtdienās no 16.00 līdz 18.00, kā arī zvanīt pa tālruni 53-21603, 53-53531.

L.Rancāne

Palīdzēsim meža iemītniekiem!

Ziema mums visiem ir pārbaudījumu laiks. Tā atnāk ne tikai ar ziemas priekiem, bet arī ar ledu, sniegpuuteniem un lielu salu. Cilvēki bieži žēlojas par aizputinātām ielām, netīriem ceļiem un slidnām ietvēm. Atkušņa laikā sabiedrība žēlojas par namu jumtiem, no kuriem bieži krīt lāstekas un sniega blāķi.

Tāču cilvēki bieži vien aizmirst par meža iemītniekiem, kuriem klājas daudz grūtāk nekā mums. Neviens viņu dēļ neierīko ūdens apgādes caurules un netīra takas, pa kurām viņi pārvietojas. Arī cilvēkiem tādēļ nākas ciest, jo izsalkušie plēsoņas var iekļūt pie mājlopiem var arī apdraudēt mājas sargus — suņus. Tomēr vislielākais ļaunums tiek nodarīts vājākajiem meža dzīvniekiem, piemēram, stirnām. Tās apdraud ne tikai mednieki, bet arī noklīduši suņi un vilki. Kad šādi plēsoņas apdraud stīmas, tās nevar izbēgt, jo viņu kājas iegrimst

sniegā un tiek savainotas.

Dzīvniekiem nepieciešama cilvēku palīdzība. Šī iemesla dēļ grupa Galēnu pamatskolas skolēnu skolotājas Gunītas Strodes vadībā svētdien, 13. janvārī, devās uz Vecbēču mežu. Mēs bijām bruņojušies ar dažādām uzkodām, piemēram, kāpostiem, burkāniem, arī ar sienu un lāpstām. Pastāstīšu par lāpstām un to nozīmi.

Kā mums paskaidroja mežsargi (kopā ar mums bija divi mežsargi — Alberts Upenieks un Vilis Usāns), tad stīmas, tāpat kā vairums dzīvnieku, guļ uz zemes. Tāču ziemā zemi klāj sniegs, kuru stīmas mēģina «pabīdīt malā», citiem vārdiem sakot, aizrakties līdz zemei, kas ne vienmēr izdodas.

Nonākuši vajadzīgajā vietā, mēs sadalījāmies divās grupās un mežsargu pavadībā devāmies katrs uz savu meža sektoru. Te likām lietā lāpstas un daudzās vietās izrakām guļvietas stīrnām. Ik pa laikam iezībsnījās skolotājas Gunītas fotoaparāta zibspuldze.

● Galēnu pamatskolas skolēni dodas palīdzēt meža dzīvniekiem.

Dažās vietās tika novietotas jeni, vilkiem un lapsām domātās prettrakumsērgas vakcīnas.

Pēc kāda laika, kad abas grupas sanāca kopā, sakūrām ugunsķūru. Pie ugunsķūra vieni dzēra tēju, otri debatēja, trešie pikojās.

Kad viss darāmais bija izdarīts, nodzēsām ugunsķūru un devāmies mājās. Kā teica skolotāja Gunīta, tā nebija vienreizēja akcija. Nākamais

šāds pārgājiens notiek šodien, 19. janvārī, lai meža dzīvniekiem piegādātu barību no jauna, kā arī, lai atjaunotu stīrnū guļvietas.

Es aicinu arī citu skolu skolēnus sekot mūsu piemēram un palīdzēt ne tikai stīrnū, bet arī pārējiem meža dzīvniekiem, kuriem tagad tiešām klājas ļoti grūti.

Lauris Krolis,
Galēnu pamatskolas
6. klases skolēns

Sīļukalna sieviešu klubīnā jaunas tikšanās

Sīļukalna pagastā jau divus gadus darbojas sieviešu klubīnā, kuru šobrīd apmeklē 12 pagasta dāmas. Kā pastāstīja klubīna vadītāja Anita Upeniece, nākošnedēļ sievietes atsāks rīkot regulāras tikšanās, kas parasti notiek divas reizes mēnesī. Šogad iecerēta tikšanās ar Elītu Jermolajevu, tās mērķis — uzzināt vairāk par iespējām startēt dažādos projektos. Plānots uzsākt arī psiholoģijas lekciju ciklu, kā arī kopīgi doties kādā braucienā. Pagājušajā gadā sievietes apmeklēja Botānisko dārzu, jo 'daudzas no dalībniecēm aizraujas ar dārzkopību, bet šogad dāmas vēlētos paciesties pie dārznieces Sandras Ozolas Rušonas pagastā.

G.Kraukle

INFORMĀCIJA

Kailciršu stigošanu turpmāk veiks zemes dienests

Kopš šī gada sākuma kailciršu iestigošanu privātajos mežos veiks nevis mežsargi, kā tas bija līdz šim, bet Valsts zemes dienests (VZD) mērnieki. To varēs veikt arī jebkura cita persona ar atbilstošām zināšanām.

Saskaņā ar Meža likumu galvenajai cirtei sagatavotās cirsmas robežām jābūt skaidri redzamām un iezīmētām dabā. Galvenā prasība, lai robežas būtu skaidri redzamas un atzīmes dabā atrodamas arī pēc cirtes veikšanas un būtu Valsts meža dienesta (VMD) iesniegtajai cirsmas skicei. Attiecīgajai platībai jāzīmē cirsmas skice ar piesaisti stīgai, trasei, grāvim vai citam objektam. Cirsmas skice ir cirsmas ārējo robežu grafisks attēls, kura mērogs ir 1:10000. Par cirsmu sagatavošanu kailcirtei ir atbildīgs meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs, taču pēdējo gadu prakse liecina, ka stigošanu pārsvarā veic mežsargi, jo lielākai daļai īpašnieku nav šī darba veikšanai nepieciešamo zināšanu. Diemžēl pieprasījums pēc šī pakalpojuma ir tik milzīgs, ka gada pirmajā pusē VMD mežsargi lielāko daļu darba laika ir spiesti nodarboties tikai ar kailciršu stigošanu, līdz ar to tiek kavēta tiešo pienākumu veikšana, informē Preiļu virsmežnie-

cības virsmežzinis Māris Bondars. Viņš atzīst, ka atbilstoši īpašnieku skaitam un apgaitas lielumam vidēji 30-60% no sava darba laika mežsargs tērē tieši privāto mežu stigošanai, kas meža dienesta darbiniekam nemāz nebūtu jādara.

— Cirsmu stigošana būtībā bija meža dienesta labās gribas izpausme, ņemot vērā to, ka citas alternatīvas līdz šim nebija. Tagad

tā ir atrasta, — atzina virsmežzinis. Tas gan nenozīmē, ka mežsargiem tagad būs mazāk darba, drīzāk gan iespēja savus tiešos pienākumus veikt kvalitatīvāk un atbildīgāk. — Mežsarga pienākums ir visu meža likumdošanas normatīvu uzraudzība, ko regulē Meža likums un Medību likums, kā arī Ministru kabineta noteikumi. Vienkāršāk izsakoties, mežsargs veic uzraudzību saistībā ar

cilvēka darbības pareizību mežā gan stādot, kopjot un cērtot, gan medījot. Ugunsbīstamajā periodā Valsts meža dienests veic arī ugunsapsardzību mežos, un tas nozīmē, ka lielu ugunsnelaimju gadījumos tiek mobilizēti visi dienesta spēki, tajā skaitā visu mežniecību mežsargi. Mežsargiem regulāri jāveic arī dzīvnieku uzskaites savas apgaitas teritorijā, jāpiedalās medību reidos, jāveic

pārbaudes un jāsniedz konsultācijas mežu īpašniekiem un apsaimniekotājiem.

Kā informēja virsmežzinis, ir panākta principiāla vienošanās ar Valsts zemes dienestu, un, sākot ar šo gadu, VZD rajona nodaļa piedāvās privāto mežu īpašniekiem veikt cirsmu stigošanu, līdz ar to meža dienests šo funkciju vairs neveiks. Zemes dienesta mērnieki ir katrā pagastā, tādēļ īpašniekiem izmaiņas neērtības nesagādās, pārliecināts M.Bondars. Lai iepazīstinātu ar likuma prasībām kailciršu iestigošanā, pagājušajā gada nogalē virsmežniecība rīkoja apmācības visiem mērniekiem.

Turpmāk privāto mežu īpašniekiem cirsmu stigošanas jautājumā jāgriežas pie sava pagasta mērnieka, lai vienotos par abpusēji pieņemamu laiku stigošanas veikšanai. Neraugoties uz ieviestajām izmaiņām, mežu īpašnieki informāciju un konsultācijas varēs saņemt arī mežniecībās, un tādēļ neviens netiks raidīts prom, sacīja M.Bondars. Viņš prognozēja, ka stigošanas izmaksas, visticamāk, paliks līdzšinējās robežās. Cirsmas iestigošana un skices zīmēšana, ja platība nepārsniedz 1 hektāru, noteikta 1 lats par cirsmas stūri (+PVN). Ja platība lielāka par hektāru — 1 lats par stūri un 50 santīmi par katru cirsmas hektāru (+PVN).

G.Kraukle

Krievu kultūras mēnesis

Preiļu 2. vidusskolā no 7. līdz 31. janvārim notiek krievu kultūras mēnesis.

Pirmā nedēļa bija veltīta krievu mākslai, tā sākās ar Pareizticīgo Ziemassvētku sarīkojumu. 7.v klases skolēni Marijas Onufrijevas vadībā bija sagatavojuši pat speciālu uzvedumu ar pasaku motīviem. Janvāra otrā nedēļa bi-

ja atvēlēta krievu literatūrai, trešā paredzēta mūzikai, bet janvāra pēdējās dienās notiks visa mēneša pasākumu kopvērtējums.

Krievu kultūras mēneša ietvaros bija organizēta tikšanās ar mākslinieku Sergeju Kitajevu, kurš stāstīja par ikonu gleznošanas vēsturi. Skolā bija sarīkota arī izšuvumu izstāde, kurā ar darbiem piedalījās ne tikai audzēkņi, bet arī

viņu mātes un vecmammās. 18. janvārī tika atklāta ģimenes relikviju un senu priekšmetu izstāde, bet 23. janvārī paredzēts krievu dziesmu konkurss sākumskolas klases. Dienu vēlāk skolā skanēs krievu komponistu romances vidusskolēnu izpildījumā, bet 29. janvārī paredzēts daiļlasītāju konkurss.

L.Rancāne

Tirgus ziņas (Ls/kg)

	Livānos	Preiļos			
Piens (l)	0,18	—	Liellopa gaļa	1,40	—
Krējums	1,0	1,0-0,80	Kāposti	0,12-0,15	0,10
Biezpiens	0,60	0,50	Skābēti kāposti	0,35	0,30
Sviests	1,50	—	Burkāni	0,20-0,25	0,15-0,20
Paipalu olas (gab)	—	0,05	Bietes	0,15-0,25	0,15-0,20
Cūkgāļa			Vāriņas bietes	0,30	0,30
Šķiņķis	1,70-1,80	—	Kartupeļi	0,25	0,20
Karbonāde	2,45-2,50	—	Sipoli	0,20-0,25	0,25
Kakla karbonāde	1,90	—	Kiploki	—	1,0
Kārtaine	1,50	—	Puravi	—	0,50
Speķis	1,30	—	Melnie rutki	0,20	0,35
Zāvēts speķis	1,80-2,20	—	Āboli	0,08 - 0,25	0,20-0,30
Kauliņi	0,50-0,70	—	Kirbji	—	0,20
Stilbiņi	0,60-0,70	—	Pupiņas	0,60	0,60
Aknas	1,30	—	Pelēkie zirnī	0,35	—
Mēle	2,0	—	Dzērvenes (l)	0,60	0,80
Nieres	0,70	—	Medus	2,0 (0,5l)	2,70-2,80 (kg)
Plaušas	0,80	—	Ziedputekšņi (250g)	—	1,0
Galva	0,90	—	Linsēklu eļļa (l)	3,0	2,80
Kājiņas	0,60	—	Linsēklu rauši (kg)	—	0,25

Sagatavoja G.Kraukle

REKLĀMA REKLĀMA REKLĀMA

PATIESĪBA PAR AUGU EĻĻU

Droši vien daudzreiz esat pirkusi augu eļļu.

Bet vai jūs zināt patiesību par šī šķietami vienkāršā produkta izcelsmi?

Rapsju eļļu iegūst no rapšu sēklām. Sojas eļļu izspiež no sojas pupiņām. Saulespuķu eļļu no saulespuķu sēklām. Kukurūzas eļļu ... Olīvu eļļu... Viss skaidrs un saprotams.

Bet no kā iegūst augu eļļu? Atbildi nezina neviens. Jo "augu eļļa" ir tikai vispārējs apzīmējums produktam, ko iegūst no augiem. Tas attiecināms uz jebkuru no minētajām eļļām, nevienu nenosaucot konkrēti.

Taču patērētājam un pircējam ir tiesības zināt, par ko viņš izdod savu naudu. Tāpēc ir vērts noskaidrot, kas patiesībā slēpjas aiz vispārējā nosaukuma "augu eļļa".

Visizdevīgāk maskēties ir sojas eļļai. Kāpēc? Pēdējā laikā Eiropā pastiprinās bažas par Amerikā iegūtās ģenētiski modificētās lauksaimniecības

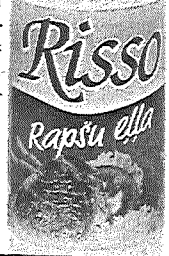
produkcijas, tai skaitā sojas pupiņu, lietošanas sekām. Līdz galam tās vēl nav noskaidrotas, un pētījumi turpinās. Taču Rietumeiropas valstu valdības stingri nolēmušas rūpēties par saviem iedzīvotājiem. Uz pārtikas produktiem, kuru nekaitīgums veselībai nav garantēts, jābūt pircējus brīdinošam uzrakstam. Ja tāda nav, produktu pārdoat aizliegts.

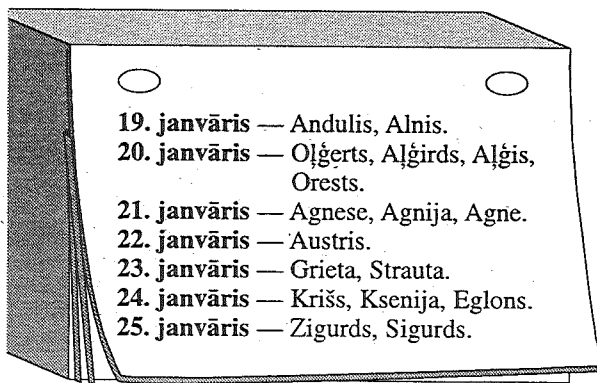
Tieši šī stingrā lēmuma dēļ Eiropas tirgū ievērojami krīties pieprasījums pēc sojas eļļas. Veikali atteikušies no tās, jo pircēji nevēlas pirkt produktu ar

Jaunu vēstošo uzrakstu uz etiķetes. Pieprasījuma trūkuma dēļ daži ražotāji cenšas sojas eļļu eksportēt uz valstīm, kuru patērētāji ir daudz sliktāk informēti un mazāk aizsargāti. Pie šīm valstīm diemžēl pagaidām pieder arī Latvija... Tā, lūk, mūsu veikalu plauktus piepildījusi lētākā sojas eļļa, dēvēta par "augu eļļu".

Bet kas ir rapšu eļļa, kas eiropiešu virtuvēs tagad nomainījusi sojas eļļu? Droši vien daudzi no jums būs ievērojuši dzeltenī ziedošo rapšu sējumu Latvijas ārēs. Laukus, līdzīgus saulei ar miljoniem ziedlapiņu. Kā pašu zemes dāsnuma un bagātības simbolu. Jo rapsis ir īsts mūsējais, dzimtais. Un no rapšiem iegūtā eļļa iecienīta gan gatavojot daudzveidīgus ēdienus, gan tās augstās uzturvērtības un drošuma dēļ.

Latvijas patērētājam jāzina patiesība. Un viņš to noteikti zinās, nopērkot pudeli ar Risso rapšu eļļu. Tai nav jāslēpjas zem maldīgiem nosaukumiem! Ar lepmumu uz pazīstamās tumšās sīrtās etiķetes rakstīts "Rapšu eļļa". Jo tā ir patiesība.

Vecāki, krustvecāki, vecvecāki!

Ja vēlaties ar laikraksta starpniecību apsveikt savu pirmsskolas vecuma mazuli (no 0 līdz 6 gadiem ieskaitot) dzimšanas dienā, sūtiet bērna fotogrāfiju kopā ar vēstuli, kurā aprakstīti mazā jubilāra ieradumi, rakstura īpašības un talanti, uz «Novadnieka» redakciju (Preiļi, Aglonas iela 1, LV 5301). Apsveikums ir bezmaksas.

Lūgums vēstules iesūtīt laikus, norādot adresi un tālruna numuru (ja būs nepieciešams sazināties). Sveiksim mazos jubilārus kopā!

Audz laimīgs, mazais!

Rīdzinieces Diānas Muraško mazais puisītis pasaulē nāca 14. janvārī. Māmiņa kopā ar tēti Intaru bērniņam, izvēlējusies vārdu — Arvils. Mazulītis ir otrais mazdēls Diānas vecākiem Poļinai un Josifam, bet otrajai vecmāmiņai un vectētiņam — pirmais mazbērns.

Arvilam kūmās būs Diānas draudzene un Intara draugs. Jaunā māmiņa savam pirmajam bērnam vēlēja augt veselam, stipram un laimīgam.

Diāna teica paldies ārstiem Larisai Bogdanovai, Jurim Kļaviņam, akušierei Jekaterinai, bērnu māsai Baibai un pārējiem dzemdību nodaļas darbiniekiem par sirsnīgo attieksmi un palīdzību.

Kādus eksāmenus kārtos skolu beidzēji

Kā informēja rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētāja vietniece Dzintra Šmukste, eksāmenus par pamatskolas beigšanu šopavasr kārtos 628, bet par vidējās izglītības ieguvu — 429 skolēni.

Svešvalodas ieskaitei kārtošānai krievu valodā priekšroku devuši 279 devītklasnieki, bet angļu valodā savas zināšanas parādījis 259 skolēni. Aizkalnes pamatskolā visi devītklasnieki nolēmuši kārtot angļu valodu. 87 skolēni uzskata, ka labāk pārvalda vācu valodu un ieskaiti vēlas kārtot tajā.

Šajā mācību gadā pirmo reizi eksperimentālā kārtā latviešu valodas rakstiskais eksāmens arī 9. klases notiks centralizēti. No katra rajona šajā eksperimentā piedalīsies divas skolas, bet pēc diviem gadiem centralizētā veidā tas būs kārtojams obligāti. No Preiļu rajona eksperimentā iesaistīta Riebiņu vidusskolas 9. klase, kuras mācību valoda bija latviešu, un Preiļu 2. vidusskolas devītklasnieki, kas mācījās krievu plūsmā. Eksāmens paredzēts maija sākumā, un, ja eksperimenta dalībniekus neapmierinās iegūtais vērtējums, skolēniem būs iespēja to kārtot no jauna pēc līdzšinējās kārtības.

Gala pārbaudījumiem par vidējās izglītības iegūšanu gatavojas 13 izlaiduma klašu skolēni: Aglonas, Vārkavas, Rudzātu, Preiļu 2., Līvānu 2. vidusskolā, Preiļu Valsts ģimnāzijā, Līvānu pilsētas ģimnāzijā, Preiļu rajona vakara vidusskolā un Jaunaglonas konsultāciju punktā, Līvānu novada vakara

vidusskolā, Aglonas katoļu ģimnāzijā, Preiļu arodvidusskolā un Aglonas internātgimnāzijā. Riebiņu vidusskolā šajā mācību gadā nav 12. klases. Aglonas internātgimnāzijā izņēmuma kārtā ar Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) rīkojumu pārbaudījumus atļauts kārtot klasei ar astoņiem beidzējiem, bet atbilstoši normatīviem vidusskolas klasē jābūt 15 audzēkņiem. Arī Aglonas katoļu ģimnāzijas izlaiduma klasē ir tikai pieci skolēni. Šajā privātskolā vidusskolas gala eksāmeni notiks pirmo reizi.

Šogad IZM noteikusi 11 centralizētos eksāmenus. Skolēni izvēlējušies desmit no tiem. Neviens nav sadūšojies franču valodas gala pārbaudījumam, kaut arī to māca Preiļu Valsts ģimnāzijā un Līvānu ģimnāzijā.

Kopējais eksāmenu kārtotāju skaits ir 1054. Viens no centralizētajiem eksāmeniem ir obligāts. Šogad tas ir vienā no svešvalodām. Lēmums, ar ko IZM šī mācību gada sākumā pārsteidza skolas, bija pretrunīgs, izraisīja daudz iebildumu no skolotājiem un no skolēniem. Proti, IZM sākotnējā variantā bija noteikusi, ka obligātā kārtā liekams eksāmens pirmajā svešvalodā. Tā kā šī gada divpadsmitie ir atmodas laika pirmklasnieki, lielākajai daļai no viņiem tā laika apstākļu dēļ pirmā no svešvalodām bija krievu. Kā otro svešvalodu pēc pāris gadiem viņi izvēlējās angļu, bet daļa, nonākusi vidusskolā, pārtrauca mācīties krievu valodu un izlēma par labu vēl kādai citai svešvalodai, kura Eiropas aprītē vairāk noderīga.

Pēc ilgākām diskusijām IZM noteica, ka obligātais eksāmens kārtojams tajā svešvalodā, kuru skolēns ir mācījis visilgāk.

Vispopulārākais no visiem centralizētajiem izvēles eksāmeniem ir ģeogrāfijā. To kārtos 249 skolēni. Nākamais vidusskolēnu vidū lielāko popularitāti ieguvušais priekšmets ir angļu valoda, to kārtos 213 absolventi. Eksāmenu krievu valodā kā svešvalodā kārtos 212 skolēni. 142 skolēni jūtas pietiekami stipri vēstures zināšanās, lai izvēlētos šo priekšmetu. Tomēr skolās šis priekšmets nav no populārākajiem. No 12 skolām to izvēlējušās tikai sešas, bet Līvānu pilsētas ģimnāzijā un Rudzātu vidusskolā to kārtos simtprocentīgi visi beidzēji.

Piektajā vietā ir matemātika. 67 skolēni ir ar mieru centralizētā veidā tajā demonstrēt savas zināšanas. Visvairāk to izvēlējušies Preiļu Valsts ģimnāzijas un Vārkavas vidusskolas skolēni. Jāatgādina, ka no matemātikas tomēr neizvairīsies neviens beidzējs. Visiem obligāti kārtojama ieskaite.

Sestajā vietā pēc kārtotāju skaita ir vācu valoda, to izvēlējušies 50 skolēni. Diemžēl pagaidām nezināmu iemeslu dēļ sabiedrībā un skolās ir kritusies šīs valodas popularitāte. Starp citu, Eiropas Savienības valstīs tā ir galvenā un visizplatītākā valoda savstarpējai saziņai, kaut arī oficiālā ir angļu valoda. Skolas pagaidām negrib, nespēj vai nevēl sabiedrības pieprasījumu pēc valodu prioritātes ieviešanas. Ir jau skaisti runāt, ka ikviena jaunapgūta valoda bagātina

cilvēku, tomēr skolās pārāk aizraujas ar krievu valodas mācīšanu, bet nesagatavo bērns normālai sakaru uzturēšanai reālajā Eiropas situācijā. Diezin vai absolventi savu nākotni saista ar dzīvošanu un darbošanos austrumu puses valstīs, savukārt, darbaspēka pieprasījumu vietējo krievu uzņēmēju firmās spēj nodrošināt mazākumtautību skolu absolventi. Vecākiem ir nopietni jāaizdomājas par pareizu valodu izvēli savām atvasēm.

Bioloģiju vēlas kārtot 46 skolēni, bet ķīmiju — tikai trīs, pa vienam Līvānu pilsētas ģimnāzijā, Preiļu 2. un Vārkavas vidusskolā. Fizikas eksāmenam atradies tikai viens drosminieks — PVĢ.

Centralizētā veidā jākārtos arī valsts valodas eksāmens mazākumtautību skolās.

Valsts piedāvātie eksāmeni, tas ir, ar IZM sagatavotajām biļetēm, ir arī citos priekšmetos, kuri gan nav jākārtos centralizēti. Tāds ir arī biznesa ekonomiskajos pamatos. To izvēlējušies 266 skolēni no visām skolām, bet no Līvānu 2. vidusskolas — neviens. 12 skolēni kārtos pārbaudījumus kultūras vēsturē. Krievu literatūrā — viens vidusskolēns Preiļu 2. vidusskolā. Viens skolēns — Vārkavas vidusskolā — liks eksāmenu dabas zinībās.

Kopumā katram vidusskolas absolventam jānokārto pieci eksāmeni. Divi no tiem obligāti noteiktie: svešvaloda un domraksts plus valsts valoda mazākumtautību skolās, vienu obligāto eksāmenu noteic katra izglītības iestāde. Divi ir izvēles eksāmeni.

L.Rancāne

Ozolsala ir piemērota vieta celulozes rūpnīcas būvniecībai

Jēkabpils rajona Ozolsala, no ekonomiskā un tehniskā viedokļa raugoties, ir piemērota plānotās celulozes rūpnīcas būvniecībai, tomēr tās atbilstība ekoloģiskajām prasībām būs zināma pēc ietekmes uz vidi gala ziņojuma saņemšanas. Tā, 11. janvārī tiekoties ar Jēkabpils rajona pašvaldību pārstāvjiem un celulozes rūpnīcas ārvalstu partneriem, atzina valdības sarunu grupas ar celulozes rūpnīcas ārvalstu partneriem vadītājs Margers Krams.

Lai dabā apskatītu vietas, kur plānots būvēt potenciālo celulozes rūpnīcu, kā arī iepazītos ar pašvaldību pārstāvjiem, M.Krams viesojās Jēkabpils rajonā. Brauciena mērķis bija apmeklēt Krustpils pagasta Ozolsalu, kā arī Trepī Vīpes pagastā, kur tika plānots izvie-

tot celulozes rūpnīcu. Jāatgādina, ka a/s Baltic Pulp savulaik, pieņemot lēmumu par celulozes rūpnīcas būvniecības vietu, izšķīrās par labu Ozolsalai.

«Redzot tik daudz pretdarbību saistībā ar šo projektu, nolēmām dibināt celulozes rūpnīcas atbalsta grupu. Tās mērķis ir veicināt šīs rūpnīcas uzcelšanu Jēkabpils rajonā, lai veicinātu reģiona un visas valsts ilgspejīgu, līdzsvarotu attīstību. Viens no mūsu galvenajiem uzdevumiem ir rosināt dialogu starp dažādām pretrunīgām interešu grupām, nepieļaujot nepamatotu projekta kavēšanu», teica Jānis Raščevskis, Jēkabpils rajona padomes priekšsēdētājs.

M.Krams pašvaldību pārstāvjiem sniedza informāciju par jaunākajiem notikumiem saistībā ar šo projektu, kā arī par sarunu gaitu ar a/s Baltic Pulp ārvalstu investoriem. «Sarunās ar potenciālajiem investoriem ir vērojams progress jautājumā par izejvielu piegā-

dēm. Lai samazinātu koksnes piegāžu riskus, Latvijas valdība akceptējusi iespēju daļēji garantēt nepieciešamās piegādes no valsts mežiem. Lai pildītu šo lēmumu, Zemkopības ministrijas (ZM) darba grupā, kurā ir pārstāvji no valsts a/s «Latvijas valsts meži» (LVM), meža nozaru asociācijām, pašlaik tiek sagatavota LVM stratēģijas papildināšana, kas paredz apaļkoksnes sortimenta tirdzniecību. Tas ļaus Latvijas pusei garantēt nepieciešamās koksnes piegādes», skaidroja ZM sekretāres vietniece Saskaņā ar a/s Baltic Pulp akcionāru līgumu, principiāla vienošanās par rūpnīcas būvniecību ir jānoslēdz līdz 2002. gada beigām.

Ļoti svarīgs jautājums, kas būtībā izšķirs celulozes rūpnīcas projekta likteni, ir tās ietekme uz vidi. Latvijas puse negatavoja sniegt atlaides projekta ārvalstu partneriem saistībā ar vides jautājumiem un vēlas panākt iedzīvo-

tāju interesēm un stingrākajiem vides standartiem atbilstošu tehnoloģiju pielietojumu celulozes ražošanas procesā, norādīja sarunu grupas vadītājs. Saskaņā ar Latvijas likumdošanu, patlaban notiek ietekmes uz vidi novērtējuma process. Darba ziņojumu plānots pabeigt 2002. gada nogalē.

Lēmums par celulozes ražošanas procesā pielietojamām tehnoloģijām tiks pieņemts, vadoties pēc ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja rekomendācijām. Gala lēmums par rūpnīcas celtniecību konkrētā vietā netiks pieņemts pirms biroja atzinuma sagatavošanas. M.Krams informēja pašvaldību pārstāvjus par MK lēmumu pirkt zemi no fiziskām un juridiskām personām Jēkabpils rajona Krustpils pagastā.

Dagnija Muceniece,
Zemkopības ministrijas
preses un sabiedrisko
attiecību nodaļas vadītāja

Piedāvājums
«Novadnieka»
lasītājiem

Iepazīšanās
sludinājumi un
apsveikumi kāzu
jubilejās,
kurus vēlaties
ievietot
«Novadniekā»
13. februārī
lappusē, kas
veltīta Visu
milētāju dienai,

BEZ MAKSAS.

Sludinājumus līdz
11. februārim
jāiesniedz redakcijā
Aglonas ielā 1, Preiļos.

PASAUĻĒ

Krievija atkal mēģina radīt spriedzi Baltijā

Krievijas prezidents Vladimirs Putins (attēlā) pērnā gada 24. decembrī sācis jaunu politisko iniciatīvu, lai radītu etniski lingvistisku spriedzi Baltijas Valstīs, izdevumā «Monitor» raksta ASV Džeimstaunas fonds.

jo Krievija joprojām cer nepieļaut Baltijas valstu uzņemšanu aliansē.

«Krievija turpmāk pastiprināti aizstāvēs aiz tās robežām, pirmkārt jau bijušās PSRS teritorijā dzīvojošo krievvalodīgo intereses,» telekanālu tiešraidēs sacīja Putins. Atbildot uz jautājumu, ko uzdeva «kalpotājs no Rīgas», Putins uzsvēra, ka «krievijas valdība kopumā un īpaši Ārlietu ministrija pēdējā laikā ieņem daudz aktīvāku pozīciju aiz robežām un vispirms, protams, NVS valstīs dzīvojošo krievvalodīgo iedzīvotāju interešu aizstāvēšanā».

Runājot par Baltijas valstīm, Pu-

tins kā analogu minēja asiņaino karu plosītos Balkānos, kur Maķedonijā albāņu mazākumtautības pārstāvjiem valsts dienvidos ir ļauts proporcionāli tikt pārstāvētiem varas orgānos un spēka struktūrās, un šādas tiesības albāņi ieguvuši, pateicoties ES un EDSO spiedienam.

Viņš apgalvoja, ka Rīgā krievvalodīgo ir 40% un «viņi ar tādiem pašiem panākumiem ir tiesīgi attiecināt šo nosacījumu par pārstāvēniecību varas orgānos arī uz sevi».

Džeimstaunas fonda publikācijā atzīmēts, ka Putins varētu būt pirmais valsts vadītājs Eiropā kopš 1945. gada, kurš publiski aicina savu tautiešu «minoritāti» citās valstīs izteikt prasības, pamatojoties uz etnisko piederību un valodu. Šādā veidā Putins cer, ka sakaitējot situāciju Baltijas valstīs, tās netiks uzņemtas NATO.

Kamēr Putins Krievijas televīzijas kanālu tiešraidē aicināja krievvalodīgos prasīt oficiālu valodas statusu krievu valodai Baltijas valstīs un pārstāvēniecības kvotas valdības institūcijās, Krievijas diplomāti demonstrēja savu nepatiku pret EDSO lēmumiem, piemēram, par novērošanas misijas slēgšanu Latvijā un Igaunijā. «Monitor» raksta, ka Putina izteikumu izvēlētais laiks ir nevis sakarā ar EDSO decembra lēmumu, bet šī gada novembrī gaidāmo NATO samitu,

Liels asteroīds palido garām Zemei

Pirmdienas rītā salīdzinoši nelielā attālumā garām Zemei aizlidojis apmēram 300 m liels asteroīds, kas, ietriecoties mūsu planētā, varētu noslaucīt no tās virsmas vidēji lielu valsti.

Vistuvāk Zemei kosmiskais ķermenis nonāca plkst. 9.37 pēc Latvijas laika, kad tas atradās apmēram 600 000 km attālumā —

tas ir tikai nepilnas divas reizes vairāk nekā no Zemes līdz Mēnesim.

Ja šis asteroīds nogāztos uz Zemes, tas izsistu apmēram kilometru lielu krāteri un radītu enerģiju, kas līdzvērtīga simtiem atombumbu eksplozijai. Tā ne tikai izpostītu teritoriju 800 km diametrā, bet arī ietekmētu klimatu.

Zināms, ka vēl tuvāk Zemei 2027. gada 7. augustā garām li-

dos asteroīds 1999 AN10.

Daudzi zinātnieki uzskata, ka milzīgs objekts pirms 65 miljoniem gadu ietriecās Meksikā, Jukatānas pussalā, izraisot ugunsvētru un putekļu mākonī, kas iznīcināja dinozaurus. Savukārt 1908. gadā aptuveni 60 m garš asteroīds vai komēta eksplodēja virs Sibīrijas, ar jaudu, kas 600 reizi pārsniedza uz Hirošimu nomestās atombumbas sprādzienu.

Argentīnas valdība devalvē peso

Argentīnas valdība 6. janvārī nolēmusi par 30% samazināt desmit gadus ar ASV dolāru vienā cenā uzturētā peso vērtību, lai pārtrauktu četrus gadus ilgstošo ekonomisko lejupslīdi un atjaunotu valsti kārtību.

Argentīnas prezidents uzskata, ka naudas vērtības samazināšana padarīs lētāku darbaspēku un eksporta izmaksas.

Pirmdien pēc peso devalvācijas visā valstī precēm pieauga cenas. Šī lēmuma dēļ zaudējumus var ciest Spānijas un ASV uzņēmumu,

mi, kas 90. gados trešajā ekonomiski spēcīgākajā Latīņamerikas valstī ieguldīja lielus līdzekļus. Valdība ierobežojusi ārzemju kompāniju, kas kontrolē elektrības, ūdensapgādes un komunikāciju biznesu, iespējas paaugstināt pakalpojumu tarifus.

Vatikāns atzīst citplanētiešus

Vatikāna galvenais astronoms pieļauj dzīvības iespēju ārpus Zemes un uzskata, ka tas nebūt nav pretrunā ar Romas katoļu baznīcas mācību, ziņo LETA/DPA.

Vatikāna observatorijas vadītājs, 68 gadus vecais amerikāņu jezuīts profesors Džordžs Koins norādījis, ka Visums ir tik liels, ka būtu muļķīgi iedomāties, ka mēs esam iz-

ņēmums. Kā uzskata profesors, kurš Vatikāna observatoriju vada kopš 1978. gada, kosmosā varētu pastāvēt dzīvība.

Jāatgādina, ka Vatikāns līdz šim bijis ļoti piesardzīgs, runājot par dzīvības iespēju Visumā. Baznīcai bija vajadzīgi 350 gadi, kamēr tā reabilitēja Galileo Galileju, kurš savas dzīves laikā tika notiesāts par ķecerību, jo apgalvoja, ka Zeme griežoties ap Sauli. Ļoti ilgi baznīca noraidīja arī Darvina

mācību.

Profesors Dž. Koins nožēlo baznīcas pastāvīgo nevēlēšanos atzīt jaunus zinātniskus atklājumus, taču viņš neuzskata, ka zinātne ir pretrunā ar ticību. Profesors noliedz, ka pastāvētu pretruna starp tā dēvēto lielā sprādziena teoriju un Bībeles sniegto pasaules radīšanas ainu. Kā uzskata Dž. Koins, Bībele galvenokārt izskaidro, kāpēc uz pasaules vispār kaut kas pastāv.

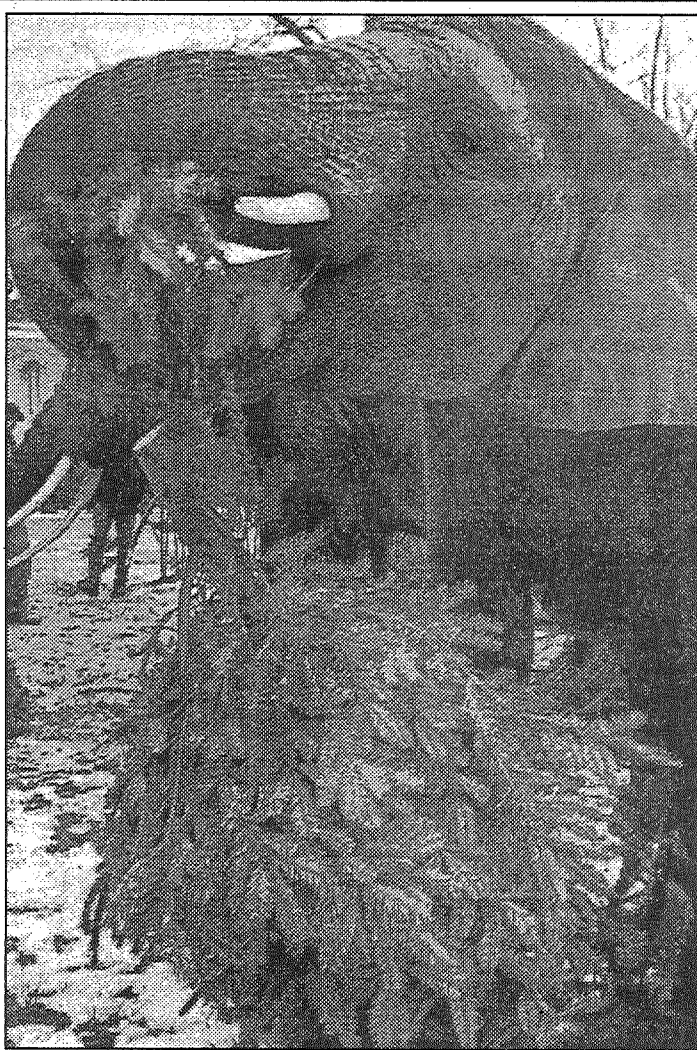
Vācietes prot notievēt, bet ne saglabāt slaidumu

Vācu sievietēm ir milzīga pieredze liekā svara zaudēšanā, bet nepavisam viņām neveicas ar iegūtā slaiduma saglabāšanu, liecina pētījums, ko publicējis žurnāls «Laura».

Šī aptauja rāda, 71% vācu sie-

viešu vecumā no 25 līdz 55 gadiem savas dzīves laikā izmēģinājušas līdz pat desmit notievēšanas kures, bet 22% ieturējušas diētu pat 20 reizi. Tomēr 32% no aptaujātajām 1018 sievietēm ar nožēlu atzinušas, ka svars atgriežas atpakaļ tikpat ātri kā zudis.

Vēl 38% neslēpj, ka tievēšana viņām kļuvusi par grūtu un jau pēc pirmajiem panākumiem viņas tai atmetušas ar roku. Kā galveno grūtību cēloni 24% aptaujas dalībnieču minējušas to, ka ar kalorijām nabadzīgu pārtiku viņām nepietiekot.

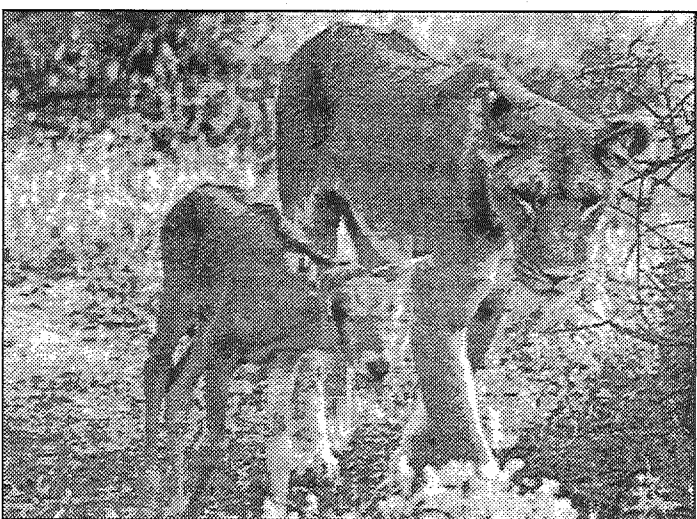

● Zilonmāte Kira Rostokas zoodārzā apēd vienu no Ziemassvētku eglēm, ko nav izdevies pārdot svētku laikā. Šajā Vācijas pilsētā nenopirktās egles allaž atdod zoodārza iemītniekiem apēšanai.

Indijā klonēs gepardu

Indijas zinātnieki uzsākuši darbu pie projekta, kura mērķis ir klonēt Indijas gepardu, kurš izzudis gandrīz pirms 50 gadiem, ziņo laikraksts «The Asiam Age». Projektu vadīs Indijas Šūnu un molekulārās bioloģijas centrs Haidarābas pilsētā, un paredzams, ka tas tiks īstenots piecu gadu laikā. Pēdējais Indijas gepards tika nogalināts 1953. gadā. Dzīvnieks tiks klonēts, savienojot tā šūnas ar leoparda olšūnām. Geparda atjaunošanai paredzēts izmantot tā Indijas radnieka ģēnus, kas ir Indijas sugai tuvākais gepards. Izmantotā tehnoloģija ir līdzīga ASV zinātnieku darbam, klonējot Indijas savvaļas vērsi.

Lauvene adoptē antilopi

Āfrikā, Samburu nacionālajā parkā Kenijas ziemeļos, kāda lauvene negaidīti «adoptēja» divas nedēļas vecu antilopes mazuli.

Lauvene mazuli uzgājusi, kad tas viens pats gulējis un gaidījis mātes atgriešanos. Pretēji vispārpieņemtām zināšanām par lauvu plēsīgo dabu, šī lauvene pavādīja mazuli un aizsargāja to no citiem plēsoņām, gluži kā savu atvasi. Diemžēl pagājušajā svētdienā šim idiliskajam stāstam pienāca beigas, jo kāds spēcīgs lauvas tēviņš vienkārši «palūdza» lauvenei vakariņas, un viņai nācās atteikties no antilopēna, kurš, atbilstoši visiem dabas likumiem, nonāca lauvas vēderā.

Vai ziemā daudz laika pavadāt pie televizora?

Zīta Laizāne,
ārste Preiļos:

— Pie televizora pavadu samērā maz laika, vairāk es lasu grāmatas. Ja esmu nogurusi, izvēlos vieglā žanra literatūru, bet reizēm gribas arī kaut ko nopietnu, patīk arī kriminālromāni. Televīzijā skatos informatīvus raidījumus, labāk patīk LNT ziņas, labas filmas. Seriālus gan neskatos. Atšķirībā no televīzijas lasīšana man ir dzīves nepieciešamība, tai laiku atvēlu katru dienu. Zēl, ka bērni mūsdienās tik maz lasa grāmatas.

Normunds
Otsons, strādā
Jēkabpils
autobusu parka
Preiļu filiālē:

— Televīzoram ziemā tiek atvēlēts samērā daudz laika, parasti to skatos pēc sešiem vakarā. Noteikti noskatos ziņu pārraides — gan «Panorāmu», gan LNT ziņas, patīk raidījums «Savai zemei», arī filmas, tās visbiežāk skatos TV3 un LNT kanālā. Bērni no rītiem skatās multfilmās.

Janeks Sarks,
mācās Preiļu
Valsts ģimnāzijas
3. dabas kursā:

— Darba dienās televīziju vispār neskatos, daudz laika paņem mācības ģimnāzijā. Dzīvoju kopmītnē, un mums ir arī citas aktivitātes,

ar ko piepildīt brīvo laiku. Brīvdienās, kad esmu mājās, pie televizora pavadu gandrīz visu dienu. Patīk šausmu filmas, pa dienu skatos tā saucamās ģimenes komēdijas, piedzīvojumu filmas. Jauniešu raidījumus televīzijā neskatos, man labāk patīk humora raidījumi — «Savādi gan» un «Piektdieni». No ziņu pārraidēm priekšroku dodu raidījumam «Nedēļa», tas dod priekšstatu par būtiskākajiem aizvadītās nedēļas notikumiem.

Paulina Stafecka,
pensionāre
Preiļos:

— Pie televizora daudz laika nepavadu. Parasti tikai «Panorāmu» neskatos, «Kas notiek Latvijā?», «Savai zemei», «Dzīvīti»,

no filmām dažreiz arī «Hameleonu rotaļas», lai gan neesmu seriālu cienītāja. Man tie jau ir apnikuši. Bez televizora tomēr nevarētu iztikt, pierasts. Klausos arī radio, tas vienmēr skan fonā.

Zoja Volkova,
pārdevēja SIA
«Universālveikals
PL»:

— Vakaros paskatos gan. Ziņas KST kanālā un Latvijas 2. programmā, lai zinātu gan pašmāju, gan arī Krievijas un pasaules jaunumus. Patīk skatīties arī filmas, vairāk gan melodramas un vēsturiskās filmas. Televīzijas spēles ir interesantas tikai sākumā, vēlāk tās vairs neaizrauj, spēlētāji jau zina spēles noteikumus un tad konkurence vairs nav godīga.

G.Kraukle
Foto M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Konsultanti sniegs psiholoģisku palīdzību pa tālruni ikvienam, kam vajadzīga sapratne un atbalsts.
UZTICĪBAS TELEFONS
Livānu fondā «Baltā māja»
53-44881
Zvani pirmdienās un piektdienās no 19.00 līdz 24.00.

GODĀJAMIE GRĀMATVEŽI!
25. janvārī plkst. 10.00 (latviešu valodā) kinoteātri «Ezerzeme» Preiļos notiks **SEMINĀRS**

«GADA PĀRSKATA SASTĀDĪŠANA»,
NEMOT VĒRĀ IZMAIŅAS LIKUMOS UN
MINISTRU KABINETĀ NOTEIKUMOS.

LEKTORE: VELTA DZILUMA —
zvērīnāta revidente (Rīga).
Maksa par vienu dalībnieku
Ls 12 (ieskaitot PVN).
Apmaksa semināra dienā vai ar
pārskaitījumu: SIA «KONTS»,
reģ. nr. LV 51502004601,
Saules iela 17-2a, Daugavpils, LV-5401.
Hansabanka Latvija Daugavpils fil., nor.
konts: 01409041147, kods: HABA LV22.
Izziņas pa tālr./faksu 54 24680, 9498691.

Darbam veterinārajā aptiekā
Preiļos vajadzīgs
veterinārfeldšeris vai veterinārārsts.
Tālr. 53-24223,
mob. tel. 9162585.

Preiļu novada iedzīvotāju
ievēribai!
Nemot vērā iedzīvotāju sūdzības par
klejojošajiem suņiem un kaķiem, paš-
valdības uzņēmums «Saimnieks» aicina
mājdzīvnieku turētājus ievērot Preiļu no-
vada domes pieņemtos noteikumus par
dzīvnieku turēšanu. No 21. janvāra visi
ārpus māju pagalmiem atrodošies su-
ņi un kaķi tiks uzskatīti par klaiņo-
jošiem un tiks izķerti un iemidzināti.
Pašvaldības uzņēmums
«Saimnieks»

Valodu, datoru, grāmatvedības
kursi latviešu un krievu valodā
Preiļos, Rēzeknes ielā 30-16.
Datorkursiem — atlaides!
Tālr. 9775174.

ZIEMĒLU
SIA «Ziemeļu Nafta» piedāvā vairumā
visu veidu naftas produktus:
ziemas dīzeļdegvielu,
benzīnu: A-76, Ai-92, Ai-95, Ai-98,
markēto dīzeļdegvielu (kurināmo).
Tālr./fakss 46 32683,
mob. tel. 9287863.

Iepērk jaunlopus, liellopus,
aitas, kazas, zirgus.
Noformē subsīdijas.
Tālr. 32279.

Z/s «Vidsētas» iepērk
jaunlopus, liellopus,
aitas.
Tālr. 55645, 55649, 6563019.

Iepērk lopus. Samaksa par galu: bulļi
līdz 1,10 Ls/kg, teles līdz 1,05 Ls/kg,
govis līdz 1 Ls/kg, aitas līdz 1,40
Ls/kg, sivēnmātes līdz 1,05 Ls/kg.
Samaksa tūlītēja. Cenā 12%
kompensācija. Formē subsīdijas.
Tālr. 53 42680, mob. tel. 6731707.

Uzmanību, lasītāj!

24. janvārī plkst. 11.00
redakcijā Preiļos,
Aglonas ielā 1 «Novadnieka»
lasītājus konsultēs
zvērīnāta advokāte

**AGNESE
SEVASTJANOVA.**

Lidzi jāņem pase un
«Novadnieka»
abonēšanas kvīts.

Pieteikties pa tālr. 5307057.

Aizvadīta Zvaigznes diena, tikko rīt Jaunais gads. No visas sirds Neredzīgo biedrības vārdā gribas pateikties par sniegto palīdzību un neredzīgo cilvēku problēmu izpratni 2001. gadā Livānu novada domei un personīgi priekšsēdētājam Visvaldim Gercāna kungam, Renātei Šmukstes kundzei un Elizabetei Žeimotes kundzei. Lai Dievapalīgs Jums Jaunajā 2002. gadā!

Ar cieņu V.Lansberga,
Neredzīgo biedrības Rēzeknes
teritoriālās organizācijas
valdes priekšsēdētāja

VID Latgales reģionālā iestāde
organizē bezmaksas
SEMINĀRU.

23.01.2002. g. plkst. 10.00 kinoteātri
«Ezerzeme» Preiļos, Raiņa bulv. 17.
24.01.2002. g. plkst. 10.00 kultūras
nama mazajā zālē Livānos, Rīgas ielā 105.

SEMINĀRA TĒMAS:
1. Par jauno PVN žurnālu iedzīvotāju
ienākuma nodokļa maksātājiem.
2. Par grozījumiem likumā «Par pievie-
notās vērtības nodokli».
3. Par grozījumiem likumā «Par uzņē-
muma ienākuma nodokli».
LAIPNI LŪDZAM!

Pērkam lapu koku
cirsma.

Mob. tel. 9429743, 9426053.

A/s «Preiļu siers» izsludina konkursu
uz KMA un A speciālista amatu.

Prasības:
● Augstākā vai vidējā tehniskā izglītība.
● Iemaņas darbā ar elektroniskām
iekārtām.
CV sūtīt uz a/s «Preiļu siers»
Daugavpils ielā 75, Preiļos.
Tālr. 5307046.
Fakss 53 21402.

SIA «EAST WEST TRANSIT»
piedāvā vairumā šādus
naftas produktus:
dīzeļdegvielu, benzīnu A-76, A-95E.
Cenas zemākas par tirgus cenām.
Kvalitāte apliecināta ar sertifikātiem.
Piegade diennakts laikā.
Interesēties: Rēzeknē, Komunālu ielā 6
(naftas bāzes teritorijā).
Uzziņām: mob. tel. 6587237.

Z/s «Musino» iepērk lopus
dzīvsvārā: govīs, jaunlopus,
piena telus, aitas, zirgus.
Tālr. 23887, 55798, 9183601,
6461550.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus,
jaunlopus, aitas, cūkas.
+12%, +18%.
Tālr. 48-71185, 48-71804,
9478728, 9445135.

Pārdod

Audi-80, 1983. g., veļasmašīnu MAĻUTKA, melnbaltu televizoru, dīvāna pārklāju. Tālr. 23748; garāžu. Tālr. 5381168 pēc 21.

Pērk

labu slaucamu govī, traktoru T-25, motobloku. Tālr. 76258; kartupeļus. Tālr. 9864376.

Meklē darbu

virietis, var remontēt dzīvokļus ātri un kvalitatīvi. Tālr. 22854.

Dažādi

Izgatavoju pieminekļus Daugavpils raj., Locikos. Tālr. 54-31551, 9447828.

Miksto mēbeļu atjaunošana, restaurācija. Ir transports. Tālr. 9124007.

Vajadzīga pārdevēja veikālā «Vanagi». Tālr. 9221241.

ZIEMAS CENAS!

SIA «Vīlčāns V» Livānos, Alejas ielā 19 (Ubaglīci pie pilsētas stadiona) izgatavo melnā granīta pieminekļus, apmales un melnās betona apmales. Pasūtīt pieminekli no Ls 70 — betona melnā apmale par brīvu! Livānu novada iedzīvotājiem LIZINGS! Tālr. 6469426, 53 41555 pēc 20.

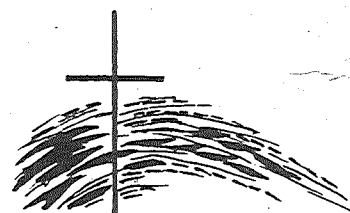
SIA «Piebalgas tekstils» vilnas maiņas punkts rīko izbraukumu: 24. janvārī 9.00 Sīļukalnā, 10.00 Galēnos, 11.00 Polkoronā, 11.30 Smelteros, 12.00 Priekules, 13.00 Rudzātās, 14.00 Rožupē, 14.30 Vanagos, 15.00 Svētās, 16.00 Līčos. 25. janvārī 8.30 Aglonā, 10.00 Jaunāglonā, 11.00 Ārdavā, 12.00 Aizkalnē, 13.00 Pelēcos, 13.30 Arendolē, 14.00 Vecvārkavā, 15.00 Vārkavā, 15.30 Lazdānos.

Pērk cirsma.

Mob. tel. 9852420.

Pērk lapu koku cirsma, skuju
koku sīkbaļķus, taras klučus.

Tālr. 9490435.

Kas dzīve ir? Tik mirklis vien.
Kā putna lidojums. Un paliek tikai
atmiņas...

Tik balti sniegi. Caur sveču liesmām
un skuju vīraku izsāp kopīgi
dzīvotais laiks. Esam kopā
ar Tevi, Jadvīga,
no DZĪVESDRAUGA šķīroties.
Rožupes pamatskolas kolektīvs

Vēl galā nav darbs,
Vēl nebeidzās dziesma —
Iejaucās liktenis skarbs,
Nodzisa dzīvības liesma.
Izsakām dziļu līdzjūtību
Leona SEIKSTUĻA tuviniekiem,
no viņa uz mūžu atvadoties.
VAS «Latgales ceļi» filiāles
«Jēkabpils ceļi» Preiļu nodaļas
kolektīvs

Kam, laimīte, skopa bijī,
Man mūžiņu vēlēdama,
Kad atdevi zemesmātei
Pašā dzīves plaukumā?
Skumju brīdī esam kopā ar Oskaru
un viņa piederīgajiem, BRĀLI un
DĒLU pāragri zaudējot.
2.d kurss, vecāki, audzinātāja